

Benelux-Top

Schengen, 3 oktober 2016

Gezamenlijk persbericht

De premiers Xavier Bettel (Luxemburg), Mark Rutte (Nederland) en Charles Michel (België) kwamen vandaag te Schengen bijeen voor de jaarlijkse top van de Benelux-regeringsleiders.

De premiers van de Benelux bespraken de staat van de Europese Unie na afloop van de Top te Bratislava en wisselden van gedachten over de vervolgstappen die daaraan dienen te worden verbonden.

Ze waren het erover eens dat de EU actiever moet inspelen op de wensen en zorgen van de EU-burger. De lidstaten en de EU-instellingen dienen weer geloof- en vertrouwenswaardig te worden door zich meer toe te leggen op de kernactiviteiten, beter beleid op te leveren, dezelfde regels op iedereen toe te passen en de nationale parlementen meer in het proces te betrekken.

De premiers van de Benelux bevestigden dat zij zich onverkort blijven inzetten voor de waarden van de Europese Unie, zoals het respect voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat, alsook het eerbiedigen van de mensenrechten, ook van mensen die tot minderheden behoren. Deze waarden worden gedeeld door de lidstaten in een samenleving waarin pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid tussen mannen en vrouwen vooropstaan. Deze waarden vormen de ruggengraat van de Unie en daarop mag niet worden afgedongen. De premiers van de Benelux benadrukten dan ook dat de politieke dialoog in de Raad over de bevordering en inachtneming van de rechtsstaat in de EU verder dient te worden geïntensiveerd. De Benelux-landen verlenen er hun steun aan om het respect voor de rechtsstaat en de grondrechten op gezette tijden te evalueren.

Voorts waren de premiers van de Benelux het erover eens dat een hechte en effectieve Europese samenwerking volstrekt noodzakelijk is om te kunnen inspelen op de belangrijke uitdagingen waar de EU voor staat. Europese oplossingen vergen een betere regelgeving en sterke lidstaten die hun Europese verantwoordelijkheden kunnen waarmaken. De lidstaten en de EU delen de verantwoordelijkheid voor een Unie die resultaten bereikt maar ook haar eigen beginselen en regels nakomt.

In hun gezamenlijk streven om verder werk te maken van een beter functionerende Unie legden de premiers van de Benelux de nadruk op de volgende uitgangspunten:

1. De EU dient zich te concentreren op die terreinen waarop een Europese samenwerking duidelijk een meerwaarde biedt en dient haar middelen daarvoor in te zetten.
2. Zodra er op Europees niveau afspraken worden gemaakt, ook bij besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid, dienen deze effectief en in dezelfde mate door alle lidstaten te worden uitgevoerd. Het nakomen van afspraken is van essentieel belang om het vertrouwen in het functioneren van de EU te behouden.
3. De EU kan niet behoorlijk functioneren zonder een gedegen, neutraal en onafhankelijk toezichtsmechanisme op de uitvoering van het *acquis communautaire*. De Europese Commissie

en het Europees Hof van Justitie zijn de onmisbare hoeders van de Verdragen en de uitvoering van EU-rechtshandelingen.

4. Nakoming van het subsidiariteits- en het proportionaliteitsbeginsel.

Benelux-Top

Schengen, 3 oktober 2016

Gezamenlijk persbericht

Vervolgstappen

In de verklaring van Bratislava, die op 16 september jl. door de 27 staatshoofden en regeringsleiders werd aangenomen, en in het stappenplan van de drie voorzitters wordt een aantal essentiële prioriteiten voor de komende maanden vastgesteld om de grote uitdagingen waarmee de Unie momenteel wordt geconfronteerd, aan te gaan. Dit vormt het startpunt van een denkproces met het oog op de 60^e verjaardag van het Verdrag van Rome. De premiers van de Benelux blijven er resoluut van overtuigd dat de Europese Unie een uniek en onmisbaar kader biedt in het streven naar vrijheid, welvaart, sociale rechtvaardigheid en veiligheid in Europa. De Benelux-landen zullen als medestichters van de EU de verantwoordelijkheid op zich nemen en het beeld van een responsieve EU actief mee concretiseren.

De premiers van de Benelux bevestigen dat zij het algemeen belang van de Europese Unie en haar lidstaten vastberaden zullen blijven bevorderen en daartoe gepaste initiatieven zullen nemen, en tevens zullen toezien op het *acquis* en de naleving ervan. Ze zijn van mening dat de communautaire aanpak als bepaald in de Verdragen onverkort gehandhaafd moet blijven, dat een betere uitvoering van EU-voorschriften en -overeenkomsten noodzakelijk is om weer geloof en vertrouwen in elkaar te krijgen en dat er moet worden gekomen tot een meer gedegen opvolging en bewaking van de door de Europese Raad uitgezette beleidslijnen en -prioriteiten.

De premiers van de Benelux wisselden uitvoerig van gedachten over asiel en migratie, interne en externe veiligheid, defensie, alsook groei en werkgelegenheid. Ze spraken af om nauwer te gaan samenwerken teneinde optimaler te kunnen bijdragen aan een efficiënter en toekomstbestendiger EU-beleid.

Asiel en migratie

De premiers van de Benelux staan als wegbereider klaar om de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren en toe te werken naar een duurzamer langetermijnmodel voor het Europese asiel.

Wat asiel en migratie betreft staat de EU voor levensgrote uitdagingen. Er bestaat een duidelijke behoefte om de in het stappenplan van Bratislava vastgelegde doelstellingen te bereiken: op de allereerste plaats dient de EU te zorgen voor een volledige controle van haar buitengrenzen en dient ze illegale migratiestromen in te dammen. Tevens blijven een onvoorwaardelijke solidariteit en de uitvoering van aangenomen beslissingen hoekstenen van de reactie van de EU op de migratiecrisis. De premiers van de Benelux toonden zich bereid om hun steentje bij te dragen aan de gezamenlijke EU-inspanningen, o.m. door onverwijld bijstand te verlenen teneinde de EU-buitengrenzen beter te beschermen en een bijdrage

te leveren aan de Europese grens- en kustwacht, alsook de totstandbrenging van Migration Partnership Frameworks (compacts) met derde landen.

De Benelux-landen werken reeds nauw samen op het gebied van het personenverkeer en sluiten bijv. samen visumafschaffingsovereenkomsten voor houders van diplomatieke en dienstpaspoorten, terug- en overnameovereenkomsten en uitvoeringsprotocollen. Bovendien besloten de premiers van de Benelux om hechter samen te werken rond de terugkeer van illegale migranten teneinde de geloofwaardigheid van het beleid op het vlak van internationale bescherming en legale migratie te verhogen. Er zullen gezamenlijke acties worden verkend en met name ten aanzien van landen waar repatriëring bijzonder moeilijk is, bijv. door gezamenlijke bezoeken en gezamenlijke stappen en, onder de koepel van de EU, door het organiseren van gezamenlijke terugkeervluchten, het beleggen van gezamenlijke bijeenkomsten om *best practices* uit te wisselen, het stationeren van gezamenlijke verbindingsofficieren in een herkomstland en het ontwikkelen van gezamenlijke herintegratieacties om vrijwillige terugkeer te stimuleren. Op het bestuurlijke en het ambtelijke vlak zullen de Benelux-landen verder Benelux terug- en overnameovereenkomsten en uitvoeringsprotocollen blijven sluiten.

De premiers van de Benelux spraken hun tevredenheid uit over de voorstellen van de Europese Commissie omtrent de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en hopen dat er snel vooruitgang zal worden geboekt bij het aannemen van de diverse rechtsinstrumenten. Ze waren het erover eens om secundaire bewegingen te ontmoedigen en de samenwerking op het vlak van asielprocedures te intensiveren, teneinde misbruik van verschillen in normen en meervoudige registraties te voorkomen. Ze benadrukten dat er meer convergentie moet komen in de manier waarop verzoeken om internationale bescherming worden beoordeeld, waarbij gepaste aandacht dient uit te gaan naar de basisbeginselen van Dublin, zoals de verantwoordelijkheid van de lidstaat van eerste binnenkomst om een asielverzoek te behandelen.

Binnenlandse en buitenlandse veiligheid

De strategische omgeving en het nabuurschap van de EU veranderen momenteel ingrijpend. De Benelux-premiers onderstreepten de behoefte om de nieuwe Mondiale Strategie van de EU (*EU Global Strategy*) als begrippenkader voor een doeltreffender Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid spoedig vast te stellen.

Naar aanleiding van recente gebeurtenissen overal in Europa is herhaaldelijk met klem gesteld dat er behoefte is aan veiligheid en betere bescherming tegen terrorisme en georganiseerde criminaliteit. De maatregelen uit het stappenplan van Bratislava moeten zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd. De Benelux-premiers kwamen overeen om hun samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de veiligheidsdiensten te intensiveren, ervaringen en best practices ter voorkoming en bestrijding van radicalisering te delen en ook nauwer samen te werken voor defensievraagstukken.

Zij ondersteunen het initiatief van de Commissie om een onderzoek naar de haalbaarheid, evenredigheid en structurele mogelijkheden van een systeem voor reisinformatie en –autorisatie (ETIAS) op te zetten en pleiten er vervolgens voor om ETIAS snel op te zetten in de Europese Unie om controles vooraf mogelijk te maken en zo nodig de toegang te weigeren aan niet-visumplichtige reizigers.

Voorts onderstreepten de premiers dat in een uitdagende geopolitieke omgeving de EU-samenwerking op het gebied van buitenlandse veiligheid en defensie versterkt moet worden via een inclusief traject. De defensiesamenwerking tussen de Benelux-landen kent al een resultaatgerichte aanpak en toont aan hoe

gezamenlijke politieke wil en commitment tot praktische besluitvorming kunnen leiden tot het bundelen en delen van middelen en personeel.

De premiers juichten tevens een snelle implementatie van de EU-NAVO verklaring toe en drongen erop aan om het politieke momentum ten volle te benutten.

Sociale markteconomie nieuw leven inblazen

De EU en haar lidstaten hebben een lange en sterke traditie van hoog competitieve sociale markteconomieën. Gelet op de mondiale ontwikkelingen en de financieel-economische crises werd deze traditie uitgehouden. Het is van essentieel belang om de traditie van de sociale markteconomie op zowel Europees als nationaal niveau nieuw leven in te blazen en ervoor te zorgen dat de EU voor groei en rechtvaardigheid staat. De Benelux-premiers ijveren voor de handhaving van nationale sociale normen en gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek. Het is derhalve van essentieel belang om sociale dumping tussen EU-lidstaten een halt toe te roepen. Het is bijgevolg volstrekt noodzakelijk om verder in te zetten op de sociale dimensie van de EU. Belastingontwijking en -ontduiking moeten verder bestreden worden

De premiers kwamen overeen om de eurozone te versterken door te focussen op structurele hervormingen, op begrotingsdiscipline en op de daadwerkelijke uitvoering van het huidige beleid met behulp van bestaande instrumenten en gemeenschappelijke regels. Er blijft een onmiskenbare behoefte bestaan aan een verdieping van de Economische en Monetaire Unie, zoals blijkt uit het rapport “De voltooiing van Europa’s Economische en Monetaire Unie”, dat door de vijf voorzitters werd bekendgemaakt. Werkzaamheden met betrekking tot de derde pijler van de bankenunie met inbegrip van een Europees Depositogarantiestelsel (EDIS), in het verlengde van maatregelen om de risico’s te verminderen, moeten worden afgerond.

Macro-economische uitdagingen ondermijnen nog steeds het economische groeipotentieel in de Europese Unie. De drie premiers onderstreepten dat het van belang is om het investeringsniveau op te krikken teneinde de economische groei en werkgelegenheid – een topprioriteit- te bevorderen. De EU-landen moeten het nodige structurele hervormingsbeleid aannemen om hun economieën te moderniseren en toekomstige groeigerichte investeringen op regionale en lokale niveaus, binnen de bestaande regels van het Stabiliteits- en Groeipact, veilig te stellen. De Benelux-premiers erkenden dat structurele hervormingen tot stand moeten worden gebracht waarbij begrotingsdiscipline en het instandhouden van de groeiperspectieven voor toekomstige generaties worden gecombineerd. Voorts spraken de premiers zich uit over het belang van het EU boekhoudkundig kader.

De Benelux-premiers kwamen overeen dat intensief moet worden ingezet op de kapitaalmarktenunie om investeringstekorten resoluut aan te pakken door de financieringsbronnen voor Europa’s bedrijven, in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemingen, en langetermijnprojecten te verruimen en te diversifiëren. Barrières die grensoverschrijdende investeringen in de EU in de weg staan moeten worden

opgeheven zodat bedrijven en infrastructuurprojecten - ongeacht hun locatie - gemakkelijker de nodige financiële middelen kunnen krijgen.

De Benelux-premiers onderstreepten tevens de noodzaak om het concurrentievermogen van de EU in zijn geheel te vergroten en bovendien sociale en milieunormen te waarborgen. Dit kan slechts worden bereikt indien de digitale eengemaakte markt naar behoren werkt. Er moet meer aandacht gaan naar de implementatie van toekomstgericht industrieel beleid. Het veiligstellen van de integriteit van de interne markt en de onlosmakelijke koppeling tussen de vier fundamentele vrijheden is derhalve van buitengewoon belang. Wat de interne markt betreft moeten barrières voor grensoverschrijdende digitale handel worden weggewerkt om Europese bedrijven in staat te stellen heuse digitale voortrekkers te worden die op mondiaal concurrerend zijn. Alle voordelen van de digitale eengemaakte markt moeten voor alle stakeholders toegankelijk worden. Het principe van wederzijdse erkenning in het kader van de interne markt voor goederen en diensten moet worden gepromoot en resterende belemmeringen voor grensoverschrijdende handel moeten worden weggewerkt. De Benelux-premiers namen een gemeenschappelijke verklaring aan waarin ze de ambitie en de mogelijkheid van de drie landen onderstreepten om digitale voortrekkers te zijn en een modelfunctie te vervullen om de digitale interne markt binnen de Europese Unie te bevorderen. Deze verklaring bevat een lijst van specifieke projecten waarop ze nauwer wensen samen te werken.

De Benelux-premiers ondersteunen de toezegging van de voorzitter van de Europese Commissie in zijn 'State of the Union' voor een robuust handelsbeleid.

De Benelux-premiers onderstreepten de noodzaak van een snelle ratificatie van het Verdrag van Parijs en spraken hun bereidheid uit om bij te dragen tot de efficiënte implementatie ervan in een geest van solidariteit.

Benelux

De premiers van de Benelux hebben de wens geuit om gemeenschappelijke uitdagingen aan te gaan en als katalysator voor innovatie binnen de EU te fungeren.

Op basis van een presentatie door het Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie hadden de premiers van de Benelux een gedachtewisseling over de implementatie van het Benelux-actieplan voor banen en groei dat in april 2015 is aangenomen. De laatste jaren zijn aanzienlijke inspanningen geleverd om kwalitatief hoogstaande jobs te creëren en het concurrentievermogen voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren. In lijn met verbintenissen aangegaan op de Benelux Sociale Top in 2014, zijn gemeenschappelijke controles op uitzendbureaus die grensoverschrijdend actief zijn, uitgevoerd. Deze controles vonden plaats in het kader van de bestrijding door de Benelux Unie van sociale dumping, frauduleuze uitzendkantoren en vele vormen van uitkeringsfraude. Met als doel de Benelux-samenwerking verder te versterken op het gebied van transport en logistiek, heeft het Secretariaat-Generaal een studie uitgevoerd over het economische belang van het vrachtvervoer voor het Benelux-gebied en de uitdagingen waarmee deze sector geconfronteerd wordt. Als de Europese hub voor vrachtvervoer heeft de Benelux Unie de resultaten van het rapport ook aan de Europese Commissie voorgelegd.

De premiers van de Benelux hebben ook de inventaris opgemaakt van de implementatie van de drie door het Luxemburgse voorzitterschap van het Comité van Ministers van de Benelux Unie gestelde prioriteiten: vergemakkelijken van de mobiliteit van de burgers en verhogen van hun veiligheid, verbeteren van milieubescherming en versterken van de interne markt.

Om de mobiliteit van burgers in de Benelux-landen te vergemakkelijken, is het online informatie-platform voor grensarbeiders uitgebreid met informatie over de erkenning van diploma's en beroepskwalificaties. Een in maart 2016 gepubliceerde studie over patiëntenstromen in het Benelux-gebied vormt een basis voor verdere uitwisselingen en samenwerking met als doel de grensoverschrijdende zorg te verbeteren. Tijdens zijn voorzitterschap heeft Luxemburg bijzondere nadruk gelegd op awareness raising voor de bestrijding van mensenhandel en slachtofferzorg door het organiseren van opleidingsdagen en een high level conferentie. Op het gebied van veiligheid vragen nieuwe uitdagingen om nieuwe vormen van samenwerking. Het Luxemburgse voorzitterschap is daarom gastheer van een interinstitutionele conferentie over de aanpak van bedrijfsoplichting en consumentenfraude, waarbij deskundigen uit de Benelux-landen van gedachten kunnen wisselen over nieuwe trends in fraude en cyberveiligheid alsook best practices kunnen uitwisselen. Er zijn ook voorbereidingen getroffen om een nieuw actieplan inzake de Benelux-samenwerking op het gebied van interne veiligheid op te stellen.

Teneinde de milieubescherming in de Benelux-landen te versterken was het Luxemburgse voorzitterschap gastheer voor een Pentilateral Energy Forum. Tijdens dit Forum werd door hoge ambtenaren uit de Benelux-landen, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Zwitserland gesproken over de voortgang op het gebied van regionale samenwerking op het gebied van energie en besloten tot de verdere integratie van elektriciteitsmarkten zowel als tot de ontwikkeling van gemeenschappelijke benaderingen voor de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening. De Benelux Unie was mede-ondertekenaar van de Politieke Verklaring over de samenwerking op het gebied van energie tussen de Noordzeelanden waarmee een roadmap voor een interconnectie van het netwerk van windmolenparken in de Noordzee werd vastgesteld.

In zijn inspanningen om de interne markt te versterken, is het Luxemburgse voorzitterschap gestart met voorbereidingen voor het onderzoek naar territoriale beperkingen (geo-blocking), dat in de komende weken zal worden gelanceerd. De Verklaring Digitale Benelux aangenomen door de premiers van de Benelux-landen betreft sommige van de inspanningen die kunnen worden ondernomen in de digitale economie om de interne markt te versterken. Het rapport "Benelux Retail 2020" is in de fase van afronding. In dit rapport zal een inventaris worden gemaakt van de knelpunten in de handelsrelaties van de economieën uit de Benelux, aan de hand waarvan de Benelux-landen bestaande hindernissen kunnen wegwerken en zo bijdragen tot een stabiel en voorspelbaar regelgevend kader, waardoor jobs en groei worden gestimuleerd.

Het Luxemburgse voorzitterschap heeft ook een bijzondere nadruk gelegd op het versterken en verdiepen van de relaties tussen de drie Benelux-landen en andere regionale groepen. In juni 2016 hebben de ministers van Buitenlandse Zaken van de Benelux en de Visegrad-landen een ontmoeting gehad in Praag om van gedachten te wisselen over lopende Europese dossiers en om samen de Europese Raad voor te bereiden. Verschillende ontmoetingen op hoog niveau tussen de Benelux-landen, respectievelijk de Baltische Staten en de Noordse Staten werden door het Luxemburgse voorzitterschap georganiseerd. Gezamenlijke bezoeken van de premiers van de Benelux, zowel als van de ministers van Buitenlandse Zaken van de Benelux staan gepland voor de tweede helft van 2016.